



پیشنهادهایی به شورای عالی انقلاب فرهنگی برای اصلاح سرفصل دروس رشته روانشناسی

جلوی جولان ترجمه‌های بی‌کیفیت را بگیرید



آمار دانشجویان در گرایش‌های روانشناسی در سال ۹۶ (در این آمار کاردانی ذکر نشده است)				
سال	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	مجموع
روانشناسی	۲۳۶	۶۰	۳۹	۳۵۳
اصلاح و تربیت	۲۷	۰	۰	۳۶
روانشناسی بالینی	۲۰۳۳	۲۱۰۹	۱۰	۴۱۶۱
روانشناسی اسلامی	۰	۹۹۸	۰	۹۹۸
روانشناسی تربیتی	۸۹۳	۰	۲۳	۹۱۶
روانشناسی سلامت	۰	۰	۸	۱۲
روانشناسی صنعتی و سازمانی	۲۳۸	۷۰	۰	۳۱۵
روانشناسی عمومی	۸۳۸۱	۲۱۱۴	۳۲	۱۰۷۱۲
روانشناسی کودکان استثنایی	۱۱۲	۶	۰	۱۱۸
سنجش و اندازه‌گیری	۰	۱۹	۲	۲۱
روانشناسی مثبت‌گرا	۰	۵۹	۰	۵۹
روانشناسی شخصیت	۰	۷۴	۰	۷۴

خود ارائه دهد و از آنجا که روانشناس متخصص علوم رفتاری است، باید به مسائل چند بعدی نگاه کرده و از ادبیات، هنر، تاریخ و... نیز آگاهی داشته باشد. یکی از مسائلی که حتما باید مورد توجه قرار بگیرد این است که یک روانشناسی که در تهران تحصیل کرده و مجوز کار گرفته است، نمی‌تواند در یکی دیگر از شهرهای کشور به فعالیت بپردازد، چرا که مردم هر شهر آداب و رسوم خاص خود را دارند و نمی‌توان نسخه‌ای را که برای رفع یک مشکل اجتماعی در تهران در نظر گرفته می‌شود، عینا برای شهر دیگری تجویز کرد.»

تعداد آثار بومی در رشته روانشناسی ناچیز است

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی تصریح می‌کند: «متأسفانه تعداد دروس بومی در حوزه روانشناسی بسیار کم است و با توجه به اینکه بعضا روانشناسان در سیاست‌گذاری‌های اجتماعی نقش دارند، می‌تلبد بومی‌سازی دروس را در دستور کار قرار دهیم، هر چند شناخت از فرهنگ دیگر کشورها مساله مهمی است، اما باید روانشناسان ما با توجه به شرایط و فرهنگ جامعه به فعالیت بپردازند؛ از این رو می‌توان این‌طور عنوان کرد که امروز عمده‌ترین مشکل‌مان در این رشته محدود بودن منابع بومی است و این نقص بزرگی به شمار می‌رود که در دروس دانشگاهی با آن مواجه هستیم، همچنین کتاب‌های ترجمه‌شده ما هیچ کدام مبتنی بر جامعه و فرهنگ ایرانی نیستند.»

هاشمی می‌گوید: «پیش از مطرح شدن بحث اسلامی‌سازی علم روانشناسی، برخی دروس و سرفصل‌های مقاطع مختلف این رشته با توجه به آموزه‌های اسلامی نگاشته شدند، هر چند تعدادشان بسیار کم‌رنگ بوده، اما خوشبختانه قدم‌هایی برداشته شده است. با این حال برخی دروس، تحت‌عنوان دروس اختیاری به دانشجویان ارائه شد که در اصل جزء دروس کاربردی نبودند. یکی از نکاتی که در بحث اسلامی‌سازی روانشناسی مطرح می‌شود این است که امکان دارد این

تصور در ذهن دانشجویان صاحبان این علم ایجاد شود که اگر روانشناسی اسلامی را داشته باشیم، ممکن است علم روانشناسی از استاندارد جهانی اش فاصله بگیرد و این نکته‌ای است که باید به آن توجه شود.»

او تصریح می‌کند: «قطعا همه به بومی‌سازی رشته روانشناسی قائل هستند و نباید فراموش کنیم منظور از بومی‌سازی یعنی سرفصل‌ها و منابع درسی این رشته منطبق با فرهنگ و اوصالت مردم ایران که همان فرهنگ ایرانی-اسلامی است، باشد، اما نمی‌توان از این مساله غافل شد که روانشناسی به عنوان علم در دنیا شناخته می‌شود و نباید این فضا ایجاد شود که می‌خواهیم از این فضا فاصله گرفته و به روانشناسی عامیانه‌ای برسیم که در آن هر کس می‌تواند خود را صاحب‌نظر بداند. به عبارت دیگر آموزه‌های اسلامی در همه حوزه‌های روانشناسی اعم از بهداشت روحی، خانواده، ازدواج و تعلیم و تربیت حرفی برای گفتن دارد و می‌توان آنها را در روانشناسی وارد کرد، اما نمی‌توان این مساله را نادیده گرفت که مذهب و معنویت بخشی از سلامت محسوب می‌شود، نه همه آن و نمی‌توان کل علم روانشناسی را نادیده گرفت.»

بخش مذهب و معنویت در سلامت جامعه ما کم‌رنگ شده است

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه متأسفانه بخش مذهب و معنویت در سلامت جامعه امروز ما کم‌رنگ شده است، ادامه می‌دهد: «باید با بومی‌سازی رشته روانشناسی این بخش را پررنگ کرد، اما این بخش باید در کنار دیگر بخش‌های روانشناسی دنبال شود. متأسفانه رشته روانشناسی نتوانسته است طور که باید در رفع و جلوگیری از گسترش ناهنجاری در جامعه امروز، اثرگذار باشد و دلیل این مساله همان منابع دانشگاهی است.»

هاشمی تصریح می‌کند: «خوشبختانه امروزه برای روانشناسان ما کلاس‌های آموزشی خارج از دانشگاه برگزار می‌شود که در حوزه فعالیت آنها بسیار مفید است. روانشناسی به دو بخش تقسیم می‌شود، بخش اول مربوط به ناهنجاری، شناخت

آفت نخود، معمای یدمرگی غذای دانشجویان

معاون دانشجویی دانشگاه شهید بهشتی درباره کیفیت نامناسب غذای هفته گذشته این دانشگاه گفت: «در بررسی‌های مشخص شد آفت نخود» علت اصلی کیفیت بد غذا بوده است. «صمد حاج‌جباری در گفت‌وگو با مهر، درباره تجمع اعتراضی دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی نسبت به کیفیت غذا اظهار داشت: «سه‌شنبه هفته گذشته به محض دریافت گزارش از یکی از خوابگاه‌های دانشگاه، کمیته‌ای به منظور بررسی موضوع تشکیل دادیم و تا پایان وقت روز جمعه این بررسی‌ها ادامه داشت.» معاون دانشجویی دانشگاه شهید بهشتی با اشاره به اینکه به جهت حساسیت موضوع، جلسات کمیته با حضور ریاست دانشگاه برگزار شد، افزود: «با بررسی‌های صورت گرفته توسط آزمایشگاه، مشخص شد از نخود آفت‌زده در غذای دانشجویان استفاده شده و اینکه گفته شده بود سوسک و آفت در غذا مشاهده شده، درست نبود.»



زهرار مضانی
روژنامه‌نگار

سومین ماه از سال ۸۹ بود که شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، رشته روانشناسی اسلامی را برای مقطع کارشناسی ارشد لحاظ کرد تا این رشته در گرایش روانشناسی مثبت‌گرا در تمامی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی تدریس شود؛ حالا بعد از گذشت ۹ سال از آن مصوبه، یک هفته پیش سرفصل‌های درسی این رشته در شورای تحول و ارتقای علوم انسانی مورد بررسی قرار گرفت و در جلسه این شورا قرار شد این رشته، در سطح گسترده‌تر اسلامی‌سازی روانشناسی را دنبال کند.

پیش از ایجاد این رشته، دانشجویانی که خواهان تحصیل در رشته روانشناسی آن هم در مقطع کارشناسی ارشد بودند، تنهایی توانستند در گرایش‌های روانشناسی بالینی، کودک و نوجوان، خانواده‌درمانی، صنعتی و سازمانی، عمومی، تربیتی و کودکان استثنایی تحصیل کنند، بعد از مصوبه شورای آموزش عالی وزارت علوم، شرایط برای آن دسته از دانشجویانی که می‌خواهند از آموزه‌های اسلامی برای بهبود سلامت و رفع مشکلات روحی انسان‌ها کمک بگیرند، کمی بهتر شد. از سوی دیگر نباید فراموش کرد که رشته روانشناسی به خاطر ارتباطش با توده‌های مختلف مردم و نقش نیروی انسانی تربیت یافته در این رشته برای اصلاح و درمان مشکلات روحی و روانی و تاحدی جسمی افراد از اهمیت ویژه‌ای میان رشته‌های علوم انسانی برخوردار است، اما در عمل می‌بینیم بعد از گذشت چهار دهه از انقلاب اسلامی هنوز نه تنها اکثر گرایش‌های این رشته بلکه تقریباً تمامی سرفصل‌های درسی گرایش‌های مختلف رشته روانشناسی همان چیزی است که در کشورهای غربی نگاشته شده، منابعی که با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی این جوامع تألیف شده و حالا با ترجمه آنها، شاهد تدریس همان منابع در دانشگاه‌های کشور هستیم.

این درحالی است که بومی‌سازی منابع دانشگاهی به خصوص در حوزه علوم انسانی یکی از موضوعاتی است که تمام کشورها دنیا آن را دنبال می‌کنند، چرا که تربیت نیروی انسانی در رشته‌های مختلف این گروه آموزشی باید با توجه به فرهنگ و شرایط اجتماعی هر جامعه صورت بگیرد، اما متأسفانه در جامعه دانشگاهی ما همچنان از منابع ترجمه‌ای که اکثرامربوط به جوامع غربی است، در تربیت نیروی انسانی رشته روانشناسی استفاده می‌شود، درحقیقت آموزش عالی ما مسیر سلامت روحی جامعه را با به کارگیری از منابعی که مختص جوامع غربی نوشته شده، در پیش گرفته و طبیعی است با این دست فرمان نتوانیم به منزل برسیم. باید مسئولان مربوطه از دهه‌ها قبل به فکر بومی‌سازی و اسلامی‌سازی این منابع می‌افتادند، اما ایجاد همین گرایش روانشناسی اسلامی می‌تواند نویدبخش ایجاد تغییرات گسترده‌تر در آینده رشته روانشناسی باشد.

بررسی جمعیت دانشجویی برخی گرایش‌های رشته روانشناسی نشان می‌دهد تمایل شدیدی به تحصیل در رشته روانشناسی عمومی وجود دارد؛ چرا که سال ۹۶ در روانشناسی عمومی ۱۰ هزار و ۷۱۲ نفر در مقطع کارشناسی رشته روانشناسی ارشد و دکتری، روانشناسی مثبت‌گرا ۵۹ نفر در مقطع کارشناسی ارشد، روانشناسی سلامت ۱۲ نفر در مقطع کاردانی و دکتری، روانشناسی اسلامی ۹۹۸ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و روانشناسی بالینی چهار هزار و ۱۴۱ نفر در تمامی مقاطع به تحصیل پرداخته‌اند، درحقیقت هنوز تمایل چندانی برای تحصیل در رشته اسلامی روانشناسی وجود ندارد و می‌تلبد با بومی‌سازی و تألیف منابع درسی تمام گرایش‌های روانشناسی تربیت نیروی انسانی در این حوزه با توجه به شرایط اجتماعی و فرهنگی کشور ایجاد شود.

ساراهاشمی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره مشکل این روزهای رشته روانشناسی می‌گوید: «متأسفانه بسیاری از کتاب‌هایی که در دانشگاه‌های ما در این رشته تدریس می‌شود، آثار ترجمه‌شده هستند و تعداد آثار تألیفی ما برای آموزش به دانشجویان این رشته بسیار کم است، به همین دلیل شاهد هستیم که مثال‌های آورده شده در منابع درستی این رشته، مبتنی بر فرهنگ و ارزش‌های جامعه غربی است و همین مهم باعث شده تکنیک‌های درمان مشکلات مربوط به خانواده‌ها، زوج‌ها، مسائل دوران بلوغ افراد و... براساس همین آثار ترجمه‌ای باشد.»

او با تأکید بر اینکه طبیعتی است غالب منابع درسی ما مبتنی بر فرهنگ غیر ایرانی باشد، ادامه می‌دهد: «به همین دلیل به دانشجویان مان تأکید می‌کنیم که یک روانشناس باید در حوزه کاری، خدمات روانشناسی اش را با توجه به فرهنگ جامعه

حذف ۱۶ سهمیه از آزمون‌های سازمان سنجش

ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش آموزش در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفته است: «لایحه ساماندهی سهمیه‌های ورود به مقاطع مختلف آموزش عالی و اصلاح قوانین مرتبط همان‌طور که از عنوانش مشخص است؛ «لایحه توزیع عادلانه فرصت‌ها و امکانات تحصیلی در آموزش عالی» قصد دارد قید و بندها را از سر راه افراد با نمرات برتر کنکور بردارد. در این لایحه سهمیه‌های کنکوری و آزمون‌های کشور از ۱۹ مورد به سه مورد کاهش یافته است و سهمیه‌های مهمی چون بومی گرایی، بومی منطقه‌ای، بومی قلم و بومی ناحیه‌ای به دلیل مشکلات متعددی که برای دانشگاه‌های کشور ایجاد کرده بود، در این لایحه حذف شده است. امتیاز تسهیلات فرزندان هیات علمی، سهمیه‌های قهرمانان، حافظان قرآن، پهلپاری و کشاورزی نیز در این لایحه حذف شده‌اند. همچنین سهمیه مناطق محروم هم دستخوش تغییرات جدی شده است و تنها براساس نیاز منطقه‌ای و مصوبه شورای گسترش دانشگاه‌ها اعمال می‌شود.»



عملکرد دانشگاه

علوم پزشکی بابل در سال ۹۷

۱۷۲

مقاله داخلی

۱۵۵

مقاله بین‌المللی

۵

ژورنال

۲

همایش

۴۷۳

دانشجو

۳۵۰۰

استاد

۲۹۷

نشست علمی

شفاف‌سازی رزومه اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها

رئیس هیات عالی جذب شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: «سوابق، فعالیت‌های علمی و رزومه اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها برای تطبیق با سند آمایش آموزش عالی باید در پایگاه اطلاع‌رسانی دانشگاه‌ها درج شود.»

محمدعلی کی‌نژاد اظهار کرد: «شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوبه‌ای دارد مبنی بر آمایش آموزش عالی که باید جذب اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها منطبق با این مصوبه باشد.» وی ادامه داد: «در این مصوبه، ما نمی‌دانیم اعضای هیات علمی که در دانشگاه‌ها جذب شده‌اند، آیا با آمایش آموزش عالی مذکور تطبیق دارند یا خیر، آیا رشته‌ای که دارند مورد نیاز است یا خیر؟ بنابراین برای فراهم شدن زمینه توسعه کیفی و نظام‌مند دانشگاه‌ها ضرورت دارد سوابق اعضای هیات علمی جذب‌شده در دانشگاه‌ها شفاف‌سازی شده و فعالیت‌های علمی و رزومه اعضای هیات علمی در پایگاه اطلاع‌رسانی دانشگاه‌ها برای اطلاع عموم درج شود.»

